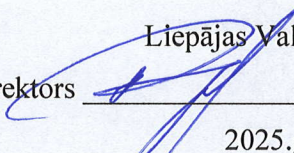

Apstiprinu
Liepājas Valsts tehnikums
Direktors A. Ruperts
2025.gada 05.martā

DDI – 89 – 2025

Darba aizsardzības instrukcija frizierim

Instrukcija lietoto terminu skaidrojums

Darba drošība - darba apstākļu stāvoklis (ražošanas vide, process, iekārta, kā arī prasības darbiniekam), kuros izslēgta bīstamo un kaitīgo ražošanas faktoru iedarbība uz cilvēku.

Darba aizsardzības instrukcija - darba paņēmieni un aizsardzības līdzekļu klāsts, kuru pielietošana un izmantošana nodrošina konkrētu darbu izpildes drošību.

Darba vieta - vieta, kurā darbiniekam ir nepieciešams atrasties vai kurp viņam jānododas sakarā ar darba pienākumu pildīšanu un kura tieši vai netieši atrodas darba devēja kontrolē.

Bīstams faktors - ražošanas vai darba faktors, kura iedarbība zināmos apstākļos uz darbinieku izraisa traumu vai citu pēkšņu strauju veselības pasliktināšanos.

Kaitīgs faktors - ražošanas vai darba faktors, kura iedarbība zināmos apstākļos uz darbinieku, izraisa saslimšanu.

Individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi - līdzekļi, kurus izmanto, lai novērstu vai samazinātu bīstamu un kaitīgu faktoru iedarbību uz darbinieku.

Pirmā palīdzība - palīdzība cietušajam (saslimušajam) dzīvībai vai veselībai kritiskā stāvoklī, ko savu zināšanu vai iespēju apjomā sniedz persona ar kvalifikāciju medicīnā vai bez tās neatkarīgi no sagatavotības un ekipējuma

1. Vispārīgās prasības

1.1. Lai veiktu friziera darbu darbiniekiem un izglītojamiem, ir jāievēro dažas prasības:

1.1.1. jābūt apgūtam friziera profesijas mācību kursam;

1.1.2. mācību praksē ir svarīgi, lai students apgūtu gan teorētiskās zināšanas (par frizēšanas tehniku, matu kopšanu, stiliem), gan praktiskās iemaņas;

1.1.3. jāievēro visi nepieciešamie drošības noteikumi, lai pasargātu sevi un klientus. Tas ietver arī higiēnas standartu ievērošanu un atbilstošu darba apģērbu lietošanu;

1.1.4. praktiskās nodarbības laikā studentam jābūt uzraudzībā vai skolotāja vadībā, kas palīdz apgūt nepieciešamās prasmes.

1.2. Prasības telpām:

1.2.1. prakses vietai (frizētavām) jābūt aprīkotām ar visu veidu sanitāri tehniskajām ierīcēm;

- 1.2.2. prakses vietai (frizētavu un palīgtelpu sienu), grīdu seguma materiālam jābūt viegli sanitāri apstrādājamam;
- 1.2.3. prakses vietai (frizētavām un palīgtelpām) jābūt aprīkotām ar pieplūdes - nosūcošo ventilāciju;
- 1.2.4. noliktavai jābūt izolētai no frizētavas telpām un jāatbilst ugunsdrošības prasībām;
- 1.2.5. visās frizētavas telpās un palīgtelpās maksimāli jāizmanto dabiskais apgaismojums;
- 1.2.6. kopējā apgaismojuma avotus telpās jāizvieto tā, lai izveidotos vienmērīgs apgaismojums;
- 1.2.7. no gaismekļu armatūras regulāri jātīra putekļi un netīrumi;
- 1.2.8. frizētavas darbinieku darba vietās jāparedz vietējais apgaismojums, izmantojot kvēlspuldzes;
- 1.2.9. vietējā apgaismojuma avotiem jābūt ar atstarotājiem vai izkliedētājiem, kas nodrošina vismaz 30° lielu aizsardzības leņķi attiecībā pret darba vietu;
- 1.2.10. telpu, kur tiek mazgātas galvas, sienām un grīdai jābūt ar hidroizolāciju.

2. Veselībai kaitīgie un bīstamie darba vides faktori

- 2.1. Instrumentu asas šķautnes.
 - 2.2. Ilgstoša atrašanās piespiedu stāvoklī.
 - 2.3. Paaugstinātais spriegums elektrificēto iekārtu un instrumentu (matu žāvēšanas aparāti, elektriskie fēni, matu veidošanas elektrošķēres u.c.) barošanas ķēdēs.
 - 2.4. Elektrificēto iekārtu un instrumentu darba daļu paaugstināta temperatūra.
 - 2.5. Nepietiekams darba vietas apgaismojums.
- bioloģiskie faktori (slimības izraisošie mikrobi, mikroorganismi, sēnes).

3. Drošības prasības darba sākumā

- 3.1. Pirms sākt darbu, jāuzvelk darba apģērbs, to nedrīkst saspraust ar adatām.
- 3.2. Aizliegts glabāt apģērba kabatās plīstošus un asus priekšmetus. Aizliegts valkāt netīru vai saplēstu specapģērbu, kā arī tādu, kam noplīsušas pogas.
- 3.3. Pirms sākt darbu, darba vieta jāatbrīvo no taras, inventāra un citiem priekšmetiem, kas nav vajadzīgi darba veikšanai.
- 3.4. Darba vieta jāuztur tīrībā un kārtībā.
- 3.5. Nedrīkst pieļaut eju un rezerves izeju aizkraušanu.
- 3.4. Strādāt drīkst tikai ar darba kārtībā esošu inventāru, instrumentiem un ierīcēm.
- 3.5. Pārbaudīt, vai:

- 3.5.1. rokas griezējinstrumentiem ir gludi rokturi;
 - 3.5.2. darba vietas apgaismojums ir pietiekošs;
 - 3.5.3. darbojas pieplūdes - nosūcošā ventilācijas sistēma;
 - 3.5.4. ejas un pieejas ugunsdzēsamajiem līdzekļiem ir brīvas;
 - 3.5.5. palīginventārs ir kārtībā;
 - 3.5.6. grīda ir tīra un sausa.
- 3.6. Par pamanītajiem trūkumiem un bojājumiem jāziņo tiešajam vadītājam vai uzņēmuma vadībai. Nedrīkst sākt darbu, pirms trūkumi nav novērsti.

4. Higiēnas prasības

4.1. Roku tīrība un higiēna:

4.1.1. pirms darba uzsākšanas ir jānomazgā rokas ar ziepēm un ūdeni.

4.2. Nagiem jābūt īsi nogrieztiem un tīriem:

4.2.1. strādājot ar matiem un dažādiem līdzekļiem, pastāv risks, ka netīrumi vai produkta paliekas var palikt zem nagiem. Roku mazgāšanai un dezinfekcijai jābūt regulārai, it īpaši pirms un pēc katras klienta apkalpošanas;

4.2.3. nagu laka nedrīkst saturēt smakas, kas var traucēt darba procesam vai klientiem. Kā arī ļoti dekorēti nagi (ar akmentiņiem vai lielām aplikācijām) var traucēt ikdienas darbam.

4.3. Apģērbam veicot darbu ir jābūt tīram un kārtīgam.

4.4. Veicot friziera darbu ir jānodrošina, lai nagi un āda ap tiem būtu veseli. Ja ir kādi iekaisumi vai bojājumi, tiem jāpiešķir pienācīga uzmanība, jo tie var būt infekcijas avots.

5. Drošības prasības darba laikā

5.1. Strādāt drīkst tikai ar dezinficētiem instrumentiem. Dezinfekcija tiek veikta saskaņā ar uzņēmumā spēkā esošiem sanitārajiem noteikumiem.

5.2. Aizliegts staigāt pa frizētavas telpām, turot rokās instrumentus ar to asajām daļām uz priekšu. Griezējinstrumentus nedrīkst likt darba apģērba kabatās, bet tikai tiem paredzētajās vietās.

5.3. Aizliegts patstāvīgi uztrīt instrumentus ar abrazīva palīdzību.

5.4. Uzklājot uz matiem krāsu vai veidojot ķīmiskos ilgviļņus, frizierim jābūt uzvilkti cimdiem.

5.5. Darbam jāizmanto tikai tīra veļa (peņņāri, salvetes, dvieļi u.c.). Tīrā veļa jāglabā skapjos vai speciālās glabātuvēs. Izmantotā veļa jānogādā palīgtelpās. Pirms nosūtīt uz mazgātavu, no veļas jānotīra mati un tā jāizžāvē.

- 5.6. Tīrīt elektroinstrumentus drīkst tikai pēc tam, kad tie ir izslēgti un pilnīgi apstājušies.
- 5.7. Uz grīdas izlijušos šķidrumus jāsavāc nekavējoties.
- 5.8. Aizliegts žāvēt auduma gabalus uz darba aparātu sakarstošajām virsmām.
- 5.9. Ja uz rokām radies kaut vai nenozīmīga trauma, darbs nekavējoties jāpārtrauc un jāveic nepieciešamie sanitārie pasākumi.
- 5.10. Pēc katra apmeklētāja jāsakārto darba vieta un instrumenti.

6. Drošības prasības darba beigās

- 6.1. Darbu beidzot, sakārtot darba vietu.
- 6.2. Veikt skolas sanitārajos noteikumos paredzēto instrumentu dezinfekciju.
- 6.3. Instrumentus, inventāru, darba apģērbu notīrīt un nolikt glabāšanai paredzētajās vietās.
- 6.4. Atslēgt no tīkla visas elektroiekārtas, izņemot tās, kurām saskaņā ar tehnoloģiju jādarbojas nepārtraukti.
- 6.5. Par visiem darba laikā pamanītajiem trūkumiem ziņot tiešajam vadītājam.

7. Ugunsdrošības un elektrodrošības prasības

- 7.1. Visām frizētavas telpām jābūt aprīkotām ar ugunsgrēka signalizāciju, apgādātām ar ugunsdzēsības līdzekļiem.
- 7.2. Aizliegts glabāt viegli uzliesmojošas vielas sildierīču un apkures ierīču tuvumā.
- 7.3. Smēķēt atļauts tikai tam speciāli paredzētā vietā.
- 7.4. Elektrodrošības prasības:
 - 7.4.1. strādājot ar elektroinstrumentiem, nedrīkst pieļaut vadu saskari ar mitriem un eļļainiem priekšmetiem;
 - 7.4.2. atklājot jebkādas bojājumus, darbs ar elektroinstrumentu nekavējoties jāpārtrauc;
 - 7.4.3. ja darba laikā pārtrūkst elektriskās strāvas padeve, kā arī darba pārtraukumos elektroinstrumenti jāatslēdz no tīkla;
 - 7.4.4. elektroiekārtu (matu žāvēšanas aparātu) atrašanās vietās jāizolē visas metāla daļas, kam ir saite ar zemi (apkures sistēmas, kanalizācijas cauruļvadi u.t.t.), lai klients matu žāvēšanas laikā nevarētu pieskarties pie šīm daļām, zem kājām jābūt izolējošam paliktnim.
- 7.5. Darbiniekiem, kas izmanto elektroinstrumentus, aizliegts:
 - 7.5.1. nodot elektroinstrumentus citām personām;
 - 7.5.2. izjaukt elektroinstrumentus un veikt to remontu;
 - 7.5.3. turēt elektroinstrumentu aiz tā vada.

7.6. Par konstatētiem iekārtu, ierīču un instrumentu bojājumiem ziņot tiešajam darba vadītājam. 7.7. Darbu uzsākt tikai pēc trūkumu novēršanas.

7.8. Darbinieks vai izglītojamais ir tiesīgs atteikties veikt darbu vai pārtraukt to, ja darba devējs nav nodrošinājis nekaitīgus un drošus darba apstākļus.

7.9. Darbinieks vai izglītojamais, kas pārkāpj šīs darba aizsardzības instrukcijas prasības, atkarībā no pārkāpuma sekām tiek sauktas pie disciplinārās, administratīvās, materiālās atbildības vai kriminālatbildības.

8. Drošības prasības ārkārtas situācijās

8.1. Ja darba telpās ir izcēlies ugunsgrēks vai sadūmojums:

8.1.1. nekavējoties ziņot ugunsdzēsējiem pa tālruni 112;

8.1.2. sākt dzēst ugunsgrēku ar darba vietā esošajiem ugunsdzēsšanas līdzekļiem;

8.1.3. izsaukt uz ugunsgrēka vietu tiešo darba vadītāju vai uzņēmuma vadību.

8.2. Ja veicot darba pienākumus ir noticis nelaimes gadījums:

8.2.1. ja noticis nelaimes gadījums vai pēkšņa saslimšana, darbs jāpārtrauc, par notikušo jāziņo tiešajam vadītājam, jāsaņem pirmā palīdzība, bet nepieciešamības gadījumā jānododas pie skolas māsiņas;

8.2.2. ārkārtas situācijā ir jāsniedz pirmo palīdzību, nepieciešamības gadījumā izsaukt ātro palīdzību 113 vai 112, saglabāt notikuma apstākļus, ja tas nerada briesmas apkārtējiem, par notikušo ziņot tiešajam vadītājam.

8.3. Ja tiek atklāti komunikāciju bojājumi nekavējoties jāziņo tiešajam vadītājam, kā arī attiecīgajiem avārijas dienestiem.

8.4. Ja tiek atklāta strāvas noplūde uz iekārtu korpusiem, radiatoriem, cauruļvadiem utt. darbs jāpārtrauc, iekārtas jāatslēdz un nekavējoties jāziņo par notikušo tiešajam vadītājam.

Šī darba aizsardzības instrukcija ir spēkā no (05.03.2025.) un aizstāj iepriekš izdotās instrukcijas.

Sagatavoja: Darba aizsardzības speciāliste Inguna Roze

Saskaņots: Skolotāja Evita Līce